

Vaikuttamistoimielin: Vammaisneuvosto**Lausunto palvelujen verkostosuunnitelmasta**

Palvelujen verkostosuunnitelman Vahvuudet?	• Vahvuudet digipalvelut • Keusoten takaisinsoitto on parantunut, mutta siinä on edelleen vaihtelua. Toisilla toimii toisilla ei. ◦ Takaisinsoittotyyliässä on eroja, toisilla toimii toisilla ei. • HUS-lab toimii, samoin suun terveydenhuolto • Oma Keusote-appi on hyvä ja saavutettava. Reseptinuusinta toimii. • Reseptien uusiminen OmaKannan kautta toimii
Palvelujen verkostosuunnitelman Kehittämistarpeet?	• Edelleen kehitettävää esteettömyyden ja saavutettavuuden suhteen • HUS-lab:n digipalvelu ei ole saavutettava näkövammaiselle. • Ilmoittautumiskoneet vaikeita käyttää erityisesti näkövammaisille, myös löytäminen eli opastukset ja ohjeistukset • HUS apuvälinepalvelut hankalat, sijaitsevat kaukana; "apuvälineviidakko" → neuvontanumero apuvälinepalvelujen yhteyteen • Kaikki käyttöön otettavat digipalvelut tulee olla saavutettavia. • Liikkuvat palvelut auttavat todella paljon, niiden kehittäminen esteettömästi. Jos liikkuvat palvelut ovat kustannustehokkaita. • Tiedotus asiakasystävällistä, saavutettavaa, esteettömyyttä. • Kiireetön lääkärintäyttö on vaikeaa; kuka määrittelee kiireellisyyden tai kiireettömyyden ja millä kriteereillä? •
Tulevaisuus lähiaika ja pidempiaikaväli?	• Vammaisten henkilöiden asuminen, kehitysvammaisten lasten ja nuorten itsenäinen asuminen. Asumispaikkojen lisääminen. Pitkätähittäimen suunnitelma vammaisten henkilöiden asumispalvelujen lisäämiseksi tulevaisuudessa.
Mitä muuta Palvelujen verkosto-suunnitelmaan liittyen	• Palvelujen esteettömyys varmistettava; ei ole sama kuin saavutettavuus. • Organisaatiouudistusten aikana kiinnitettävä huomiota myös henkilöstön jaksamiseen ja uudelleen kouluttamiseen uusiin tehtäviin liittyen. • Konsultaatiot esimerkiksi saadakseen vammaispalveluja (sosiaalipalveluja) tarvitaan lääkärintodistus, tämä tulisi hoitua yhdellä soitolla – konsultaatiot joustaviksi, sote-integraatiot •

Lausunto palvelujen verkostosuunnitelmasta

Muutokset koskevat erityisesti terveyspalveluja ja vammaiset henkilöt käyttävät eniten sosiaalipalveluja. Päivystyspalvelujen saatavuus huolestuttaa vammaisneuvostoa.

Miten varmistetaan palvelujen yksilöllisyys ja osallistuminen, koska vammaiset henkilöt jäävät helposti huomiotta.

Esteettömyydestä ei palvelujen verkostosuunnitelmassa ole sanottu mitään.

Huoli vammaisten henkilöiden kuljetuksista, koska julkinen liikenne Nurmijärvellä ei toimi (Korsisaari). Käytössä ei ole mm. matalalattiabusseja. Huoli myös Kela-taksimuutosten vaikutuksista (vastuun siirtyminen hyvinvointialueelle) vammaisten henkilöiden osalta. Huolta taksipalvelujen saavutettavuuteen sekä kulujen kasvuun liittyy. Tämä taas lisää kustannuksia vammaisilla henkilöillä. Muutokset tulevat voimaan vuoden vaihteessa.

Tarkennus kuljetuspalveluiden kilpailuttamiseen.

Vuoden 2026 aikana kilpailutetaan Kela-kuljetukset sekä nykyinen Keusoten taksikuljetustenvälitys. Nykyisen 02-ohjauskeskukseen kolmevuotinen sopimus on katkolla keväällä 2027.

Vammaisneuvosto toivoo että neuvoston esittämä ja suosittelema SoteKaista-palvelu otetaan pikaisesti käyttöön. SoteKaista-palvelu auttaa kuljetuspalveluiden toimivuuden onnistumisessa kilpailutuskausien yli.

Vammaiset kuljetuspalvelua käyttävät henkilöt joutuvat ensimmäisenä ongelmiin kilpailutuksien ja muuttuvien päätösten aikana.. Omavastuuosuuksien nouseminen luo paineita monelle vammaiselle. Keusoten alueiden omavastuuosuudet ovat erilaisia ja se ei ole yhdenvertaista. . Tähän toivotaan yhtenäistä ja sujuvaa ratkaisua. Tämä hoituisi myös joustavasti SoteKaistan avulla.

27.8.2025

Keusoten vammaisneuvoston psta,

Veli-Matti Aittola

puheenjohtaja

Lähetäjä:

Lähetetty: torstai 21. elokuuta 2025 10:44

Vastaanottaja: Kirjaamo Hyvinvointialue

Kopio:

Aihe: Lausunto palveluverkkosuunnitelmasta

Vanhusneuvoston ajatuksia koskien palveluverkkosuunnitelmaa

Vaikuttamistoimielimille 18.8. suunnatussa tapaamisessa paikalla olleet vanhusneuvoston jäsenet toivat esille seuraavia huomioita:

- Hyvinvointialueen laajuus aiheuttaa ongelmia palvelupisteiden tavoittamisen suhteen. Julkinen liikenne on riittämätöntä autottoman vanhusväestön kannalta. Yhteistyö hyvinvointialueen liikennöitsijöiden ja kuntien osalta olisi ongelman helpottamiseksi toivottavaa.
- Hyvinvointialueen palvelut ovat laajat, mutta tieto niistä on puutteellista. Varsin laajat nettisivustot palvelevat niitä, jotka niille osaavat suunnistaa ja niitä käyttää. Vanhusväestön osalta digitaalisten palvelujen käytössä on edelleen ongelmia sekä osaamisen että laitteiden puuttumisen osalta.
- Hyvinvointialueella paikallislehdet, ilmaisjakelulehdet ja kuntien julkaisut eivät tavoita koko vanhusväestöä. Hyvinvointialueen kirjallinen tiedotus palveluista ei pelkästään näitä kanavia käyttäen tavoita osaa kohderyhmästä. Pidämme joka talouteen jaettavaa hyvinvointialueen omaa julkaisua hyvänä tavoitteena.
- Yhä laajeneva digitaalisten seurantavälineiden ja apuvälineiden käyttö kotihoidossa oleville on väistämätöntä, mutta se ei saa johtaa kotihoidon henkilöstön suunnitelmalliseen supistamiseen.
- Palvelupisteissä annettava ohjaava neuvonta hyvinvointialueen palveluiden tarjonnasta tulisi säilyttää. Puhelinpalveluihin tulisi saada "vanhuslinja", jossa vastaisi suoraan vaihde, joka osaisi yhdistää eteenpäin. Osalle vanhuksista valikkonumeroiden käyttö palveluyhteyden saamisessa on vaikeaa.
- Vapaaehtoisuuteen perustuva Olka-toiminta palvelupisteissä palvelee hyvin myös vanhusväestöä ja sitä tulisi mahdollisuuksien mukaan aktiivisesti laajentaa.
- Hyvinvointialueen tehtävät painottuvat erityisesti sosiaalipalveluihin. Ympäri vuorokautisen hoivan tarjonnan saaminen riittävälle tasolle on aivan keskeinen kysymys vanhusväestön kannalta. Kotihoito ei pelkästään pysty kasvaa hoivan tarvetta täyttämään.

Tässä keskusteluissamme esille nousseita asioita. Emme saaneet ennen tilaisuutta käyttööme palveluverkkorakenteen kehittämistä koskevaa materiaalia.

Yllä oleva toimikoon vanhusneuvoston lausuntona. Lisäksi Nurmijärven vanhusneuvostolla on oma laajempi lausuntonsa.

Lars-Erik Wilskman

Vanhusneuvoston vpj

29.8.2025

Keski-Uusimaan hyvinvointialueelle

Nurmijärven vanhusneuvoston lausunto ikääntyneiden perusterveydenhuollon puolesta

Nurmijärven vanhusneuvosto on todella tyrmistynyt siitä, kuinka Keusote suunnittelee heikentävänsä rajusti perusterveydenhuollon palveluja. Terveysasemien lakkauttamiset ja rajut supistukset ovat täysin virheellisiä toimia. Vanhusneuvosto haluaa säilyttää terveydenhuollon kolme lähipalvelupistettä Nurmijärvellä.

Hätiköityjä ratkaisuja ei nykytilanteessa kannata tehdä. Niitä on vaikea korjata myöhemmin. On huomattava, että jo kevään 2025 aikana valtioneuvosto teki useampia toimia sote-rahoituksen sektorilla. On kiitettävää, että Keusote on tehnyt päätöksen lisärahoituksen hakemisesta. Eduskuntavaalien lähestyessä valtioneuvostossa paine hyvinvointialueiden rahoituksen parantamiseen kasvaa. Lisärahoitusta voi tulla ja siten tilanne voi muuttua pianikin. Lisäksi on huomattava, että valtiovalta rahoittaa joka tapauksessa hyvinvointialueen kulut.

Palvelu kahdessa taajamassa heikkenee

Suunnitelmat Klaukkalan terveysaseman palvelujen supistamisesta sekä Rajamäen terveysaseman lakkauttamisesta ovat palvelujen säilyttämisen kannalta täysin virheellisiä toimenpiteitä. Sekä Klaukkalassa että Rajamäellä tarvitaan lähellä oleva perusterveydenhuollon toimipisteet, joista ikääntyneet saavat nopean avun terveysongelmiin. Terveysasemille tarvitaan tietenkin väestön tarpeiden mukainen henkilökunta.

Kustannusvaikutus kyseenalainen niin kuntalaisille kuin Keusotelle

Lähipalvelujen heiketessä hoitoon hakeutumisen kynnyks kohoaa ja terveystilanne heikkenee. Pahimmassa tapauksessa ikääntyneet tarvitsevatkin kalliimpaa erikoissairaanhoidoa. Nämä kustannukset tulevat Keusotelle jo ennen 2028 loppua, johon mennessä talouden tasapainoon pyritään, joten toimenpiteiden kustannusten säästövaikutukset ovat vielä ilman perustetta.

Etenkin ikääntyneet tarvitsevat julkisen liikenteen palveluja. Tälläkin hetkellä monilla on ongelmia päästä palvelujen äärelle, kun kunnan sisäinen liikenne on heikkoa. Mikäli lääkärin vastaanotot poistuvat Rajamäeltä ja heikkenevät Klaukkalassa, tilanne muuttuu monien osalta mahdottomaksi. Monellakaan ei

ole ystäviä tai sukulaisia kyydittämässä. Ensiavun yksiköt ylikuormittuvat ja pahimmillaan ikääntyneet jäävät ilman hoitoa.

Kuntalaisten käyttämä aika ja kustannukset kasvavat kohtuuttomiksi.

Kirkonkylän terveyskeskuksen kyky hoitaa kasvanut kuorma

Mikäli Rajamäen terveysaseman ja merkittävä osa Klaukkalan terveysaseman asiakkaista ongelmineen siirtyvät Kirkonkylän terveyskeskuksen asiakkaiksi, tämä kasvattaa sen asiakaskunnan moninkertaiseksi. Onko siihen kapasiteettia tilojen, laitteiden ja henkilöstön suhteen? Kuinka suuret kustannukset mahdolliset laajennukset tuovat mukanaan? Onko huomioitu esim. pysäköintitilojen laajentamisen tarve ja laajentamisen kustannukset? Entä kuinka suuri kustannus muodostuu suun terveydenhoidon siirtämisestä Klaukkalaan ja ovatko vuokratilojen kustannukset siellä Rajamäkeä halvemmat? Onko järkevää hylätä Rajamäen hyvät ja esteettömät suun terveydenhoidon tilat ja rakentaa niitäkin vastaavasti Klaukkalaan uutta tilaa? Tästä ei synny säästöjä vaan lisäkustannuksia. Entä millaiset lisäkustannukset asiakkaiden pidentyneistä matkoista muodostuvat Keusotelle, mikäli Kelan kustannukset siirtyvät hyvinvointialueiden maksettaviksi?

Kunnan kasvusuunnitelmat

Nurmijärvi haluaa kasvaa. On todella ihmeellistä, jos terveyspalveluja poistetaan ja vähennetään samaan aikaan, kun väestön määrä kasvaa molempien terveysasemien vaikutusalueella. Ikääntyneiden osuus kasvaa nopeasti.

Tällä hetkellä Klaukkalan terveysaseman vaikutusalueella asuu yli 20 000 asukasta. Vaikutusalueeseen kuuluu itse Klaukkalan lisäksi Lepsämä, Lintumetsä, Mäntysalo, Haikala, Syrjälä ja osa Perttulasta. Rajamäen aseman vaikutusalueeseen kuuluu itse Rajamäen lisäksi Kiljava, Röykkä ja Herunen. Alue antaa asemalle noin 10 000 henkilön asiakaskunnan.

Väestön keski-ikä myös kasvaa ja Vanhusneuvoston kohderyhmä, ikääntyneet ja eläkeläiset tarvitsevat aiempaa enemmän perusterveydenhuollon palveluja. Tällä hetkellä yli 65-vuotiaita asuu Nurmijärvellä yli 7 500. Vaikutusalueilla on myös paljon lapsiperheitä, jotka tarvitsevat runsaasti lähellä olevia palveluja. Terveystenhuollon palvelut ovat tärkeitä kaiken ikäisille. Niiden heikkeneminen on turmiollista koko Nurmijärven kasvusuunnitelmille.

Asukkaiden kanta

Nurmijärvellä vastustetaan terveysasemia koskevia suunnitelmia laajasti. Klaukkalassa on kahteen adressiin osallistunut noin 8 000 henkilöä ja Rajamäellä

adressikeräykseen on tähän mennessä tullut yli 3 000 allekirjoitusta ja lisää tulee jatkuvasti.

Laillisuusvalvojan kanta

Maamme korkein laillisuusvalvoja, oikeuskansleri Tuomas Pöysti on linjannut, että perustuslaissa tarkoitettu kansalaisten perusterveydenhuollon palvelujen turvaaminen on hyvinvointialueille ensisijaisesti hoidettava asia, vaikka samalla rikottaisiinkin rahoituslakia. Tämä kannanotto antaa Keusoten johdolle vahvan lainsäädäntöön perustuvan tuen säilyttää Rajamäen sekä Klaukkalan terveysasemien palvelut ainakin nykyisellään.

Hyvinvointialueita koskevan lain tarkoituksena on edistää ja ylläpitää väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä varmistaa yhdenvertaiset, yhteen toimivat ja kustannusvaikuttavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut koko maassa. Samoin tavoitteena on palvelujen saavutettavuuden parantaminen. Ennalta ehkäisevillä toimilla on tarkoitus edistää asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia. Lähipalveluilla on tarkoitus välttää erikoissairaanhoidon korkeat kustannukset.

Rajamäen terveysaseman lakkauttaminen sekä Klaukkalan terveysaseman palvelujen supistaminen on vastoin lainsäädännön tarkoitusta. Molempien terveysasemien palvelut tukevat lainsäädännön vaateiden mukaisesti asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä.

Tehkää oikein

Nurmijärven vanhusneuvosto katsoo, että nykyisten kolmen terveydenhuollon palvelupisteiden säilyttäminen on Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle taloudellisesti ja toiminnallisesti hyvä ratkaisu. Näin turvataan ikääntyneiden sekä muun väestön terveys ja hyvinvointi; kunnan elinvoiman perusta.

Allekirjoitukset

Nurmijärven vanhusneuvosto

Nurmijärvellä perjantaina 29. päivänä elokuuta 2025

Veikko Ollila

puheenjohtaja

Sirkku Immonen

varapuheenjohtaja

Vaikuttamistoimielin: Nuorisovaltuusto**Lausunto palvelujen verkostosuunnitelmasta**

Palvelujen verkostosuunnitelman vahvuudet?	Nuorten näkökulmasta digipalvelut erinomainen vaihtoehto. Tosin pitää olla helppoa, mutta myös nopeaa. Jos vastauksessa menee aikaa, niin turhautuu ja välissä voi käydä vaikka mitä.
Palvelujen verkostosuunnitelman kehittämistarpeet?	- Terveystarkastuksien yhteyteen kaikille psykologin tms. kanssa käynti ja näin mielenterveyden ja ennaltaehkäisevä vaikutus - Mielenterveyden / Jaksamisen takia yksittäiset koulupoissaolot. Saisiko oikeaksi syyksi olla poissa ja tätä kautta dataa pohjasyistä yhden päivän poissaoloille?
Tulevaisuus lähiaika ja pidempiaikaväli?	Liikkuvien palvelujen merkitys
Mitä muuta palvelujen verkostosuunnitelmaan liittyen?	- Liikkuvien palvelujen kehittäminen - Miten huolehditaan lasten ja nuorten hammashoittoon meno, jos matkat pidentyvät huomattavasti. Erityisesti, jos huoltajat ei osaa kieltä tai ei kiinnosta.